

Rapportage armoedebeleid en schuldhulpverlening 2016

1. Inleiding

In januari 2015 is het Beleidsplan Armoede en Schulden door de gemeenteraad van Dalfsen vastgesteld. De aanleiding voor dit beleidsplan was met name gelegen in de Participatiewet die in 2015 in werking is getreden en de decentralisatie van de regeling chronisch zieken en gehandicapten. Een jaar later, in januari 2016 is een tussenevaluatie geweest over schuldhulpverlening waarbij de bestaande overeenkomsten met uitvoerende partners zijn verlengd.

Zowel over het armoedebeleid als over de schuldhulpverlening heeft de gemeenteraad het verzoek gedaan voor een evaluatie. Het accent zou hierbij met name komen te liggen op de nieuwe onderdelen. Gezien de relatief korte tijdspanne tussen de besluitvorming over het beleid en de evaluatie, is onderhavige evaluatie te beschouwen als een tussenevaluatie. Er is met name onderzoek gedaan naar het gebruik van de regelingen. Verder zijn de ervaringen meegenomen van consultants en externe stakeholders zoals Humanitas en Stap1.

De opzet van de notitie is als volgt. In paragraaf 2 zal in het kort het huidige beleid worden beschreven. In paragraaf 3 zal het gebruik van de regelingen aan de orde komen. In paragraaf 4 wordt de schuldhulpverlening beschreven, met name aan de hand van de landelijk evaluatie die deze zomer is gepresenteerd. In paragraaf 5 zullen een korte samenvatting en enkele conclusies worden weergegeven.

2. Beleid armoede en schulden

Rijksbeleid

Armoede houdt verband met een laag besteedbaar inkomen. Het inkomensbeleid is primair een rijksverantwoordelijkheid (normen voor de hoogte van uitkeringen, belastingtarieven, etc.). Verder zijn veel inkomensondersteunende maatregelen door de landelijke overheid bepaald. Bijvoorbeeld de toeslagen die via de Belastingdienst worden uitgevoerd (huur, zorgverzekering). De landelijke overheid heeft ook veel invloed op de uitgaven. Denk aan accijnzen, BTW, hoogte van het eigen risico zorgverzekeringen, huurbeleid, AOW en dergelijke. Deze maatregelen raken de portemonnee van de burgers.

Gemeentelijk beleid

Idealiter moet het inkomen (loon, uitkering, etc.) voldoende zijn om de meest noodzakelijke uitgaven te kunnen doen en om op een bepaald niveau mee te kunnen doen in de samenleving. In de praktijk blijkt dat dat aanvullingen nodig zijn om armoede tegen te gaan en inkomens te verhogen. Sinds jaar en dag voeren gemeenten regelingen uit ter ondersteuning van hun inwoners met een laag inkomen.

Overig

Armoedebeleid wordt gezien als een overheidstaak. Als sluitstuk van het armoedebeleid zijn er echter ook particuliere initiatieven zoals particuliere fondsen, diaconieën of voedselbanken.

Armoedebeleid is meer dan een stelsel van formele regelingen waar burgers aanspraak op kunnen maken. Armoede kan ook te maken hebben met bureaucratie, niet-gebruik van regelingen of slechte dienstverlening. Armoedebeleid kan ook breder worden gezien dan alleen de financiële positie van burgers. In dit opzicht is bijvoorbeeld re-integratiebeleid relevant (om via betaald werk meer inkomen te genereren), maar ook economisch beleid of onderwijsbeleid (kansen voor kinderen voor hun toekomst).

Een hele specifieke vorm van armoedebeleid is de schuldhulpverlening. Hierbij wordt ingesprongen op individuele situaties als de schulden zodanig zijn dat deze niet meer uit het reguliere inkomens kunnen worden afgelost. Naast financiële hulpverlening kan ook begeleiding en gedragsverandering onderdeel van de dienstverlening zijn (leren omgaan met geld).

3. Gemeentelijke regelingen

In de gemeente Dalfsen zijn de inkomensondersteunende regelingen hoofdzakelijk ondergebracht in het beleid ten aanzien van de bijzondere bijstand. Samenvattend gaat het om de volgende regelingen.

Regeling	Doel en doelgroep	Inkomensgrens	Vergoeding
Kindregeling	Kinderen tussen 2 en 18 jaar. Algemene behoeftes voor kinderen en voor deelname aan samenleving (schoolactiviteiten e.d.)	110% van de bijstandsnorm	Maximaal € 400,- per kind per jaar; betaling in twee delen (augustus en december). Een deel (€ 150,-) in de vorm van cadeaubonnen. Controle steekproefsgewijs achteraf.
Jeugdsportfonds	Kinderen van 4 tot 18 jaar die willen sporten maar, die gelet op de financiële situatie van hun ouders/verzorgers, dat niet kunnen.	Maatwerk. Richtlijn is 110% van de bijstandsnorm	Maximale bedrag voor contributie en sportattributen is €225. Jeugdsportfonds betaalt de contributie rechtstreeks aan de sportvereniging of ouders ontvangen een waardebon voor sportattributen die ingeleverd kan worden bij een winkel waar Jeugdsportfonds mee samen werkt.
Jeugdcultuurfonds	Zie Jeugdsportfonds	Zie Jeugdportfonds	Zie Jeugdsportfonds. Maximale bijdrage is € 450,- per kind per jaar.
Ouderenregeling	Ouderen die de AOW-gerechtigde leeftijd hebben bereikt, kunnen meedoen aan maatschappelijke activiteiten en kunnen duurzame gebruiksgoederen aanschaffen/vervangen.	110% van de bijstandsnorm	Maximaal €745,- voor een echtpaar of € 625,- voor een alleenstaande; betaling in twee delen (augustus/december). Controle steekproefsgewijs achteraf.
Aanvullende zorgverzekering	Aanvullend verzekerd zijn voor zorgkosten. Vrije keuze zorgverzekeraar.	110% van de bijstandsnorm	€ 190,- per persoon per jaar; betaling z.s.m. na toekenning. Controle aan de hand van zorgpolis.
Collectieve ziektekostenregeling voor minima (CZM)	Aanvullend verzekerd zijn voor zorgkosten. Collectief contract met Zilveren Kruis.	130% van de bijstandsnorm	Financiële bijdrage in de premie. Hoogte bijdrage afhankelijk van soort aanvullende verzekering.
Individuele inkomenstoelage	Financiële tegemoetkoming voor personen tussen 21 jaar en AOW-leeftijd die twee jaar of langer een laag inkomen en vermogen hebben.	110% van bijstandsnorm	€ 378,- voor alleenstaande; € 486,- voor alleenstaande ouder; € 540,- voor echtpaar. Betaling z.s.m. na toekenning. Controle aan de hand van gegevens over inkomen en vermogen.
Regeling chronisch zieken en gehandicapten	Financiële tegemoetkoming voor personen die tot de doelgroep chronisch ziek of gehandicapt horen. In beleid zijn criteria beschreven.	130% van de bijstandsnorm	€ 385,- per persoon per jaar. Betaling z.s.m. na toekenning. Controle a.d.h.v. bewijsstukken.

Gebruik regelingen en uitgaven 2015 en 2016

Regeling	Uitgaven 2015	Verwachte Uitgaven 2016	Deelname 2016 (tot 1-9)
Kindregeling	€ 54.909,-	€ 48.000,-	91
Jeugdsportfonds		€ 9.500,-	30 (verwachte deelname voor het hele jaar: 70)
Ouderenregeling	€ 24.300	€ 22.800,-	33
Aanvullende zorgverzekering	€ 39.687,-	€ 38.948,-	167
Collectieve ziektelasten minima (CZM)	Is pas sinds 2016	€ 27.000,-	66
Individuele inkomenstoelage	€ 73.839,-	€ 65.000,-	126
Regeling chronisch zieken en gehandicapten	€ 58.702	€ 55.000	118

Toelichting

Bijzondere bijstand algemeen

Zoals vermeld worden de specifieke regelingen uitgevoerd in het kader van de bijzondere bijstand. Naast deze regelingen worden nog meer uitgaven gedaan in dit kader. In bijlage 1 is een overzicht gegeven van de totale uitgaven bijzondere bijstand. Dit betreft de jaren 2010 t/m 2015 en het jaar 2016. De uitgaven voor het gehele jaar 2016 zijn nog wel een schatting. De realisatiegegevens zijn tot en met september.

Wat opvalt is een grote stijging in de uitgaven vanaf het jaar 2015. Tot en met 2014 waren de uitgaven ongeveer € 350.000,-. Vanaf 2015 liggen de totale uitgaven bijzondere bijstand op ongeveer € 600.000,-. Voor een deel is dit het effect van het nieuwe beleid. De aanvraagprocedure is eenvoudiger, er is veel bekendheid gegeven aan de regelingen, en het bedrag voor met name de kindregeling is fors hoger. Verder zijn door autonome groei de uitgaven hoger. Bijvoorbeeld de kosten voor leenbijstand voor inrichting van de woning. Dit betreft vrijwel uitsluitend de doelgroep vergunninghouders. Zoals bekend is deze groep fors gestegen in de afgelopen twee jaar. Verder zijn de kosten voor het vergoeden van de bewindvoering flink gestegen. Tenslotte is de huidige regeling voor chronisch zieken en gehandicapten nieuw vanaf 2015 in verband met de decentralisatie van deze regeling.

Kindregeling

Het uit te keren bedrag van € 400,- per kind is vanaf dit jaar opgedeeld in een bedrag dat gewoon wordt uitbetaald (€ 250,-) en een bedrag dat in de vorm van cadeaubonnen wordt uitgekeerd (€ 150,-). De ervaring is dat bij de uitvoering van de kindercadeaubonnen de communicatie erg belangrijk is. Met de drie ondernemersverenigingen in Nieuwleusen, Dalfsen en Lemelerveld waren afspraken gemaakt over de werkwijze. De drie verenigingen zouden dit doorgeven naar de aangesloten winkeliers. In de praktijk bleek dit niet altijd het geval. Bovendien moet binnen een winkel het ook weer goed worden gecommuniceerd naar de medewerkers, met name de kassamedewerkers. Dit geldt in het bijzonder voor de wat grotere winkels zoals de supermarkten, Hema of Blokker. In het begin leidde dit tot vervelende situaties dat mensen met een cadeaubon bij de kassa stonden en de kassamedewerkers

van niets wisten. Dan werd naar de gemeente gebeld ("Er staat hier iemand bij de kassa met een cadeaubon van de gemeente.") Een ander effect is dat mogelijk niet alle cadeaubonnen worden verzilverd. Gelet op het aantal aanvragen dat is gehonoreerd zouden de uitgaven dit jaar moeten uitkomen op ongeveer € 13.000,-. Tot en met augustus was nog maar € 6.065,- uitgegeven. In bijlage 3 is een overzicht gegeven van de besteding van de bonnen tot en met augustus van dit jaar en uitgesplitst naar de afzonderlijke winkels.

Jeugdsportfonds

Het Jeugdsportfonds is van start gegaan op 1 juli 2013. De deelname is als volgt:

2014:	73
2015:	62
2016 (t/m augustus)	30

De uitgaven ten behoeve van de kinderen zijn:

2014:	€ 9.101,- (€ 7.909,- aan contributies en zwemlessen; € 1.192,- aan kleding)
2015:	€ PM nog niet bekend
2016:	nog niet bekend

Het jeugdsportfonds wordt uitgevoerd door Sportservice Overijssel. De samenwerkingsovereenkomst met deze organisatie loopt nog tot en met 2018. In 2017 wordt besloten of dit wordt verlengd. De jaarlijkse bijdrage van de gemeente aan het fonds is € 10.000,-.

Van het jeugd cultuurfonds zijn over 2016 nog geen gegevens bekend. Over het jaar 2015 zijn vijf aanvragen geweest.

Collectieve zorgverzekering voor minima

De gemeente Dalfsen heeft twee regelingen die betrekking hebben op de aanvullende zorgverzekering. Ten eerste de collectieve zorgverzekering bij Zilveren Kruis. Cliënten kunnen zich verzekeren waarbij de gemeente een deel van de premie vergoedt. Dit wordt rechtstreeks met Zilveren Kruis verrekenend waardoor de cliënten een lagere premie in rekening wordt gebracht. Er zijn drie soorten aanvullende verzekeringen. Gemiddeld is de bijdrage van de gemeente € 33,70 per cliënt per maand, oftewel € 404,45 per jaar. Ten tweede kunnen mensen een financiële bijdrage van € 190,- per jaar ontvangen voor de premie van hun aanvullende verzekering. Dit is met name voor mensen die niet bij het Zilveren Kruis zijn verzekerd.

Regeling chronisch zieken en gehandicapten.

In 2015 zijn de landelijke regelingen voor chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg/Cer) gedecentraliseerd naar de gemeenten. In de gemeente Dalfsen is de regeling ondergebracht in de bijzondere bijstand, met als afwijkende inkomensgrens 130% van de bijstandsnorm. Daarnaast geldt de gebruikelijke vermogensgrens.

In beginsel is de doelgroep personen vanaf 18 jaar. In de praktijk doen zich situaties voor waarbij de hoge kosten als gevolg van een ziekte of handicap niet de volwassenen betreft, maar de kinderen. In deze situaties kan ook een vergoeding worden verstrekt (als aan de overige voorwaarden is voldaan).

Kinderen van agrariërs en van overige zelfstandigen

In de gemeenteraad is aandacht gevraagd voor kinderen van zelfstandigen (zzp'ers) en agrariërs. Deze groep valt ook onder de doelgroep van de regelingen. Wel is het berekenen en vaststellen van het inkomen iets ingewikkelder. In de praktijk wordt hier soepel mee omgegaan. De gemeente Dalfsen werkt samen met Stimuland en LTO aan het onder de aandacht brengen van deze regelingen bij agrariërs.

4. Schuldhulpverlening

Evaluatie Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (WGS) is in 2012 ingevoerd. De wet biedt een juridisch kader voor de schuldhulpverlening. Alhoewel vrijwel alle de gemeenten in de periode vóór de WGS bepaalde voorzieningen hadden voor schuldhulpverlening, was schuldhulpverlening geen verplichte taak van gemeenten. De WGS legt als het ware een juridische en professionele bodem in de dienstverlening van de gemeenten.

De evaluatie laat zien dat de Wgs een positieve ontwikkeling in gang heeft gezet. Gemeenten hebben meer grip op de uitvoering, hebben hun regierol versterkt, zijn meer integraal gaan werken en hebben het pakket aan dienstverlening binnen de schuldhulpverlening verbreed. Er is vaker aandacht voor preventie en vroegsignalering en gemeenten bieden meer maatwerk. Mensen met problematische schulden worden hierdoor beter geholpen

Wel zijn er verbeterpunten. In de kabinetsreactie wordt hierover het volgende geschreven.

Schuldhulpverlening moet breed toegankelijk zijn. Dit is een belangrijk uitgangspunt van de Wgs. De evaluatie laat zien dat het lastig is juist daarin inzicht te verkrijgen. Door het ontbreken van voldoende gegevens kunnen daarover geen harde uitspraken worden gedaan. Toch kan het kabinet zich, mede door het onderzoek van de Nationale ombudsman, niet aan de indruk onttrekken dat te vaak mensen om diverse redenen niet of tevergeefs aankloppen bij de gemeenten. En dat de dienstverlening niet in alle gevallen voldoende is afgestemd op de individuele omstandigheden ('onvoldoende maatwerk'). Dat vraagt om gezamenlijke maatregelen waarvan de focus dient te liggen op de verbetering van de toegang tot de schuldhulpverlening en de integrale benaderingswijze van de problematiek:

- a) Het bevorderen van professionaliteit van de schuldhulpverlening. Dit raakt medewerkers in de uitvoering en beleidsmedewerkers, maar ook wethouders en cliëntenraden bij hun controlerende en adviserende rol. Daarnaast richt het zich ook op het in positie brengen van raadsleden gelet op de taakverzwaring van inhoudelijke portefeuilles en werkdruk.*
- b) Het nader onderzoeken door de Inspectie SZW hoe de brede toegankelijkheid tot de gemeentelijke schuldhulpverlening in de praktijk wordt uitgevoerd.*
- c) Het doorontwikkelen en verspreiden van innovatieve aanpakken.*
- d) Meten is weten: de registratie en beschikbaarheid van gegevens binnen de gemeentelijke schuldhulpverlening.*
- e) Het aanpassen van (aanpalende) wet- en regelgeving ten behoeve van een effectievere schuldhulpverlening.*

(Citaat uit Kamerbrief Kabinetsreactie evaluatie Wet gemeentelijke schuldhulpverlening d.d. 27 juni 2016)

Toegang

De toegang tot schuldhulpverlening is één van de belangrijkste onderzoeks- en evaluatiepunten. Het uitgangspunt bij de gemeente Dalfsen is dat de schuldhulpverlening breed toegankelijk en laagdrempelig moet zijn. De gemeente Dalfsen heeft op voorhand geen uitsluitingscriteria. Wel wordt gekeken naar de eigen verantwoordelijkheid, de oorzaken van de schulden (bijv. fraude, gokschulden, e.d.), de hoogte van de schulden, de bereidheid mee te werken aan een schuldenregeling, en gedragsverandering. Een bijzondere groep zijn de kleine ondernemers of zzp'ers. In beginsel worden zij geacht zelfstandig of anders via hun eigen financiële adviseurs of accountants inzicht te verkrijgen in hun financiële positie, om zo te zorgen dat hun bedrijf en privé-inkomen op peil blijven. Schuldhulpverlening voor deze groep is vaak ingewikkeld en vergt specifieke deskundigheid. In een enkel geval wordt hen hulp geboden bij een gespecialiseerd bureau.

Integraal

De uitvoering van de schuldhulpverlening is in Dalfsen integraal van opzet. Niet alleen het oplossen van de (acute) schulden is het doel, maar als het nodig is ook gedragsverandering. Bovendien kan het hebben van schulden een indicatie zijn voor andere problemen. Door de gekozen constructie en de langdurige relaties is er een goed netwerk tussen alle betrokken partijen. Onder andere met het maatschappelijk werk (De Kern), de sociale kernteams en de consultants van de gemeente.

Professionele dienstverlening

De gemeente Dalfsen heeft voor de uitvoering van de schuldhulpverlening overeenkomsten gesloten met organisaties die zijn gespecialiseerd in (onderdelen van) schuldhulpverlening. Uitgangspunt is ook dat er geen wachttijden zijn. Gemiddeld wordt iemand die zich meldt binnen twee weken "opgepakt". De dienstverlening kenmerkt zich verder door een persoonlijke benadering en korte lijnen. Er is wel een aandachtspunt in relatie tot de landelijke evaluatie. De gemeente Dalfsen heeft geen officiële aanvraagprocedure en klantvolgsysteem voor schuldhulpverlening. Het "meten en weten" is daardoor niet uit één systeem zichtbaar te maken. Verder wordt het voortraject en verdere dienstverlening uitgevoerd zonder formele besluitvorming. Eigenlijk is alleen de doorverwijzing naar de

GKB een formeel moment in het hele traject. De overige hulpverlening geschiedt zonder een formele aanvraag of formele beschikking waarin schuldhulpverlening wordt toegekend.

Preventie

Een aandachtspunt in de landelijke evaluatie is preventie. Officieel heeft de gemeente Dalfsen geen preventieplan of –beleid. Wel gebeurt er in de praktijk het nodige dat onder preventie kan worden geschaard. Om te beginnen een ruim armoede- en minimabeleid. In de vorige paragraaf is dit al beschreven. De gemeente Dalfsen geeft per jaar ongeveer € 600.000,- uit aan bijzondere bijstand. Verder kan de samenwerking met de woningcorporaties worden genoemd. Hierdoor kunnen huurachterstanden en uithuisplaatsingen worden voorkomen. Genoemd kan nog worden de samenwerking tussen de voedsel- en kledingbanken en de diaconieën in onze gemeente. Ook de formulierenbrigade onder coördinatie van Humanitas speelt een rol in de preventie. Tenslotte is de samenwerking met de sociale kernteams van belang in het kader van de preventie.

Uitvoering schuldhulpverlening in cijfers

Stap 1 is de organisatie die in opdracht van de gemeente Dalfsen schulddienstverlening verricht. De dienstverlening is gemiddeld twee dagen per week. De totale uitgaven in 2016 bedragen naar verwachting € 44.000,-.

Cijfers t/m augustus:

Totaal aantal aanmeldingen	36
Aantal beschermingsbewind *	6
Aanvraag schuldregeling via Stap 1	6
Via (kort) traject Stap 1 geholpen	24

*Aanvragen bewind worden vrijwel altijd op termijn tevens schuldregelingen.

Aanmelding via Sociale Zaken/ sociale kernteams *	24
Aanmeldingen via AMW	2
Aanmeldingen via Humanitas	2
Aanmeldingen via Vechthorst	1
Aanmeldingen via GKB	2
Zelfstandig rechtstreeks bij Stap1	5

*Zijn niet altijd mensen met een uitkering. Veel burgers melden zich in paniek bij de balie of bij sociale zaken en worden dan verwezen naar Stap 1 .

GKB Drenthe is de organisatie die namens de gemeente Dalfsen met name de schuldenregelingen uitvoert en het budgetbeheer. De meest recente cijfers van de GKB zijn tot en met juni. Als dit wordt geëxtrapoleerd naar het hele jaar zijn de cijfers als volgt.

Aantal intakes	26
Aantal budgetbeheer	27
Aantal schuldregelingen	20
Aantal WSNP-verklaringen *	12

*WSNP: Wet schuldsanering natuurlijke personen. Als een minnelijke regeling met schuldeisers niet mogelijk is, kan via een WSNP-verklaring de rechter worden verzocht om een regeling vast te stellen. Dit wordt ook wel een dwangakkoord genoemd.

De totale uitgaven voor de GKB worden in 2016 geschat op € 56.000,-.

Humanitas Thuisadministratie begeleidt mensen met problematische schulden bij het voeren van hun administratie om te zorgen dat inkomsten en uitgaven structureel in balans zijn. De begeleiding geschiedt door inzet van vrijwilligers. Per jaar zijn er ongeveer 23 “koppelingen”. Hierbij wordt een

vrijwilliger van Humanitas gekoppeld aan een persoon of gezin voor begeleiding. Gemiddeld duurt een begeleidingstraject een jaar. De jaarlijkse subsidie aan Humanitas voor de thuisadministratie bedraagt € 15.500,-. Woonstichting Vechthorst betaalt jaarlijks hetzelfde bedrag aan Humanitas. Sinds dit jaar wordt onder coördinatie van Humanitas de pilot Formulierenbrigade uitgevoerd. Tot nu toe zijn de aanmeldingen (in de Trefkoele+) niet erg hoog. De eerste maanden was er nog wel aanloop, met name vanwege de aanslagen lokale belastingen. De maanden daarna was het vrij stil. De subsidie voor Humanitas voor deze pilot bedraagt € 10.125,- per jaar.

5. Samenvatting en conclusies

In de gemeente Dalfsen wordt veel geld besteed aan aanvullende inkomensvoorzieningen in het kader van de bijzondere bijstand. Jaarlijks ongeveer € 600.000,-. Als dit wordt gerelateerd aan het bedrag dat jaarlijks wordt uitgegeven aan bijstandsuitkeringen (ca. € 3 miljoen), betekent dit een inkomensaanvulling van ongeveer 20%. Uiteraard is dit een algemeen cijfer. Per huishouden kan dit verschillen. Bovendien is de doelgroep bijzondere bijstand groter dan alleen personen met een uitkering.

De snelle groei van de uitgaven is sinds 2015. Dit is ook het jaar van de Participatiewet en het nieuwe beleidsplan. In het beleidsplan is met name aandacht besteed aan de doelgroep kinderen. Er is een speciale kindregeling waarbij onderscheid wordt aangebracht in een financiële bijdrage en een bijdrage in de vorm van bonnen. De vraag is of deze vorm van verstrekking een meerwaarde heeft. Pluspunt kan zijn dat het wordt besteed bij de lokale middenstand. Maar de ondernemers zijn niet de doelgroep van het armoedebeleid. Verder was een argument dat met de bonnen zekerheid zou zijn dat het geld ook daadwerkelijk ten goede zou komen aan de kinderen en niet zou “verdampen” in het huishoudbudget. Het is wel aannemelijk dat de bonnen worden besteed aan de kinderen, maar hierover is geen zekerheid. Verder is de uitvoering nogal bewerkelijk. Ander nadeel is dat waarschijnlijk de bonnen niet geheel worden verzilverd. Als laatste kan worden genoemd dat de bonnen een stigmatisering effect kunnen hebben. Als iemand bij een winkel wil betalen met de bonnen is meteen duidelijk dat deze persoon tot de doelgroep minima behoort.

Een ander nieuw element in het beleid is de collectieve ziektekostenverzekering. De deelname is redelijk te noemen. Het is lastig te bepalen wat precies het voordeel is voor de gemeente of de deelnemer. Dit is sterk afhankelijk van de ziektekosten die worden gemaakt, de vergoedingen en het type pakket dat wordt gekozen. Het lijkt erop dat het met name voordelig is voor mensen die jaarlijks vrijwel zeker hun eigen risico verbruiken. Maar een vergoeding voor het eigen risico kan ook op een andere manier worden uitgevoerd dan via een collectief contract met een zorgverzekeraar.

De landelijke evaluatie van de schuldhulpverlening biedt geen sterke aanleiding het Dalfsense beleid aan te passen. Enige aandachtspunt is het meer formaliseren van de werkprocessen.

Bijlage 1: Uitgaven bijzondere bijstand in de afgelopen jaren

Bijzondere bijstand aan cliënten < 65 jaar	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Cat.b.b. langdurigheidtoeslag	€ 73.839	€ 58.142	€ 51.198	€ 42.885	€ 45.375	€ 42.410
Cat.b.b. schoolkosten	€ -	€ 10.096	€ 13.723	€ 14.632	€ 17.670	€ 14.322
Cat.b.b.	€ 277		€ 1.649	€ -	€ -	€ 910
Cat.b.b. eindejaarsuitkering	€ -			€ 15.449	€ 16.552	€ 14.789
Cat.b.b. 2e betaling	€ -	€ 10.029	€ 13.782			
Cat.b.b. chr.ziek en gehand.	€ 58.702	€ 6.393	€ 1.449	€ 924	€ 1.486	€ 1.635
Cat.b.b. aanv.zorgverzekering	€ 39.687	€ 32.667	€ 28.489	€ 23.771	€ 24.020	€ 24.865
Kindregeling/zwemabonnement	€ 54.909					
Ouderenregeling	€ 3.990					
Toeslag (onbelast) overlijdensuitkering			€ 494	€ -	€ 408	€ -
Kosten tandarts/orthodontist		€ 12.622			€ -	€ 164
Studie-omscholingskosten	€ 47		€ 1.215	€ 125		
Aanschafkosten laptop	€ 500	€ 1.396	€ 3.978			
Ouderbijdrage schoolkosten	€ 250	€ 205	€ 500			
Aanvullende bijstand				€ 533		
Kleding/schoeisel	€ 132	€ 70	€ 576	€ 180	€ 227	€ 154
Maaltijdvoorziening	€ 2.578	€ 1.604	€ 2.214	€ 2.196	€ 312	€ 1.232
Overige alg. levensbehoeften	€ 958	€ 1.216		€ -	€ -	€ 861
Huishoudelijke hulp/gezinsbuis	€ 5.866	€ 3.497	€ 3.741	€ 3.410	€ 2.740	€ 1.978
Overige kosten huishouding		€ 300			€ -	€ -
Kosten inrichting/huisraad	€ 84.816	€ 44.953	€ 42.703	€ 37.714	€ 9.044	€ 12.478
Verhuiskosten		€ 93	€ 1.042		€ 488	€ -
Verwarmings-verlichtingskosten	€ 489					
Woonkosten tot huurgrens	€ 17.685	€ 729	€ 7.345	€ 7.081	€ 11.353	€ 13.998
Woonkosten boven huurgrens	€ 3.974	€ 11.774	€ 1.252		€ -	€ 598
Kinderopvang (geen uitstroombestemming)	€ 1.619	€ 2.101	€ 5.011	€ 2.420	€ 1.378	€ 51
Kinderopvang arbeid/scholing	€ 1.653	€ 1.405	€ 4.130	€ 4.759	€ 1.892	€ -
Overige opvang			€ 37		€ 363	€ 78
Kosten eigen vervoermiddel	€ 90				€ -	€ 1.682
Vervoerskosten overig	€ 38.668	€ 23.025	€ 15.471	€ 9.764	€ 6.867	€ 9.529
Overige kosten maatsch.zorg	€ 647	€ 1.576	€ 2.334	€ 2.774	€ 1.602	€ -
Schuldsanering					€ 2.437	€ -
Rechtsbijstand	€ 9.261	€ 6.415	€ 1.840	€ 3.328	€ -	€ 2.274
Overige kosten fin.transacties	€ 84.216	€ 54.785	€ 43.614	€ 12.537	€ 5.427	€ 3.798
Kosten identificatie	€ 490	€ 596	€ 1.362	€ 40	€ 702	€ 323
Geneesmiddelen	€ 1.829	€ 1.773	€ 1.278	€ 2.128	€ 2.097	€ 521
Diëetkosten	€ 763		€ 93	€ 355		
Bril/lenzen	€ 12.472	€ 7.285	€ 5.257	€ 7.751	€ 3.138	€ 9.637
Hulpmiddelen, niet zijnde bril	€ 1.894	€ 749	€ 529	€ 3.151	€ 154	€ 2.906
Hulpmiddelen	€ 426					
Opname ziekenhuis e.d.					€ -	€ 54
Kosten gespecialiseerde (ziekenhuis)zorg	€ 75	€ 899	€ 1.300			
Begrafeniskosten			€ 3.286		€ 4.270	€ -
Kosten i.v.m. geboorte	€ 81	€ 642			€ 74	€ 79
Kosten specialist			€ 425		€ 236	€ 113
Kosten fysiotherapie	€ 3.291	€ 1.384	€ 557	€ 321	€ 364	€ 972
Kosten tandarts/orthodontist	€ 20.538		€ 6.279	€ 9.669	€ 8.695	€ 11.893
Overige medische/paramed. hulp	€ 264	€ 2.227	€ 1.098	€ 629	€ 435	€ 648
Overige kosten	€ 8.886	€ 1.490	€ 612	€ 346	€ 50	€ 331
Nabetaling heffingskorting belastingdienst	€ 5.697	€ 5.773				
Overige kosten woonvoorziening	€ 250					
Ziektekostenverzekering	€ 274	€ 200				
Eigen bijdrage begeleiding	€ 1.225					
Koopkracht 2014	€ 170					
Overig	€ 235					

<u>Bijzondere bijstand aan klanten > 65 jaar</u>						
Cat.b.b. schoolkosten	€ -				€ -	€ 305
Cat.b.b. 65 plussers	€ -	€ 14.456	€ 13.677	€ 13.508	€ 18.670	€ 19.625
Cat.b.b. eindejaarsuitkering	€ -			€ 11.292	€ 18.679	€ 19.976
Cat.b.b. 2e betaling	€ -	€ 11.976	€ 10.854			
Cat.b.b. chr.ziek en gehand.	€ 11.631	€ 650	€ 428	€ 585	€ 822	€ 1.709
Cat.b.b. aanv.zorgverzekering	€ 6.437	€ 8.311	€ 8.009	€ 7.313	€ 13.000	€ 13.602
Ouderenregeling	€ 20.335					
Kosten inrichting/huisraad				€ 3.825		
Kleding/Schoeisel				€ 55	€ 132	€ 109
Kleding				€ -	€ -	€ 101
Schoeisel				€ -	€ -	€ 165
Maaltijdvoorziening	€ 448	€ 1.970	€ 3.248	€ 1.264	€ 4.014	€ 4.006
Huishoudelijke hulp/gezinshulp	€ 4.302	€ 2.217	€ 2.852	€ 2.823	€ 2.637	€ 3.154
Overige kosten huishouding				€ -	€ 203	€ 86
Woonkosten tot huurgrens				€ 26	€ -	€ -
Woonkosten boven huurgrens				€ 287	€ 151	€ -
Alarmsysteem	€ 211	€ 337	€ 209	€ 473	€ 304	€ 712
Voorzieningen i.v.m. handicap		€ 198		€ -	€ -	€ 125
Overige kosten woonvoorziening				€ 51	€ 307	€ 314
Kosten telefoon				€ 17	€ 201	€ 201
Vervoerskosten overig	€ 830	€ 1.162	€ 637	€ 1.775	€ 1.407	€ 1.647
Schuldsanering				€ -	€ 485	€ -
Rechtsbijstand	€ 677	€ 737		€ 76	€ -	€ 100
Overige kosten fin.transacties	€ 8.893	€ 3.528	€ 2.592	€ 882	€ 822	€ 1.440
Geneesmiddelen	€ 448		€ 94	€ 97	€ 89	€ 126
Dieetkosten						
Kosten gespecialiseerde (ziekenhuis)zorg				€ 257	€ -	€ -
Begrafeniskosten			€ 5.749			
Bril/lenzen	€ 896	€ 529	€ 2.376	€ 1.932	€ 584	€ 1.673
Hulpmiddelen, niet zijnde bril	€ 1.081	€ 97	€ 3.340	€ 464	€ 3.744	€ 174
Kosten hulpmiddelen	€ 891					
Opname ziekenhuis e.d.					€ 275	€ 350
Kosten fysiotherapie					€ 361	€ 260
Kosten tandarts/orthodontist	€ 10	€ 25	€ 1.404	€ 1.390	€ 18	€ 291
Kosten specialist				€ 30		
Overige medische/paramed. hulp	€ 276	€ 272	€ 322	€ 822	€ 309	€ 379
Overige kosten	€ 132	€ 112	€ 26	€ 5	€ 100	€ 136
Kosten identificatie		€ 99				
<u>Bijzondere bijstand elders verpleegden en verzorgden:</u>						
Overige kosten maatsch.zorg	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.829	€ -
Huishoudelijke hulp/gezinshulp	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 2.684
Overige kosten fin.transacties	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 545
Bril/lenzen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 128
Geneesmiddelen	€ 174					
Overige vervoerskosten	€ 47					
Overige kosten	€ 375					
	€ 601.805	€ 354.786	€ 325.676	€ 258.121	€ 238.998	€ 249.407

In 2014 is er een eenmalige uitkering koopkrachttegemoetkoming verstrekt aan 369 klanten. Totaalbedrag € 29.570,00.

Bijlage 2: Uitgaven bijzonder bijstand 2016 (t/m augustus)

Kostensoort	totaalbedrag.	Aantal cliënten
(Eigen bijdrage) huishoudelijke hulp/gezinshulp	€ 7.328,55	143
Aanvullende bijstand <21	€ 492,56	2
Alarmsysteem	€ 126,35	7
BB chronisch zieken en gehandicapten	€ 48.745,00	118
Bril	€ 6.672,95	28
Cat bb 65 plussers	€ 312,50	1
Cat.b.b. chr.ziek en gehand.	€ 87,00	1
Eenmalig levensonderhoud	€ 9.394,52	17
Eigen bijdrage Begeleiding	€ 247,78	7
Geneesmiddelen	€ 1.769,99	22
Hulpmiddelen, niet zijnde bril	€ 1.178,43	8
Individuele inkomenstoeslag	€ 55.204,00	126
Individuele studietoeslag (belast)	€ 1.319,15	13
Kinderopvang (geen uitstr.bev)	€ 13.534,09	36
Kinderopvang arb. of scholing	€ 387,99	23
Kinderopvang arbeid/scholing	€ 40,78	1
Kindregeling/zwemabonnement	€ 18.993,40	91
Koopkracht 2014 Gehuwd/samenw	€ 100,00	1
Kosten fysiotherapie	€ 3.951,35	36
Kosten hulpmiddelen	€ 120,75	2
Kosten i.v.m. geboorte	€ 184,33	2
Kosten identificatie	€ 100,00	4
Kosten inrichting/huisraad	€ 30.998,87	32
Kosten specialist	€ 445,00	1
Kosten tandarts	€ 12.581,81	87
Kst.gespec.(ziekenhuis)zorg	€ 487,11	4
Leges GPK (toegekend)	€ 67,20	1
Loonkostensubsidie PW	€ 9.215,96	38
Maaltijdvoorziening	€ 1.281,29	9
Nabetaling heffingskorting belastingdienst	€ 5.948,92	15
Ouderenregeling	€ 11.405,00	33
Ov. kst. (para)medische hulp	€ 223,10	5
Overige kosten	€ 3.287,56	21
Overige kosten fin.transacties	€ 60.838,53	485
Overige kosten huishouding	€ 71,16	1
Overige kosten maatsch. zorg	€ 862,43	6
Overige kosten woonvoorziening	€ 45,90	1
Overige medische/paramed. hulp	€ 81,00	3
Overige vervoerskosten	€ 31.990,45	352
Rechtsbijstand	€ 6.131,28	22
Regeling tegemoetkoming hoge zorgkosten	€ 38.948,00	167
Schuldsanering	€ 3.630,00	1
Vervoerskosten	€ 276,20	1
Voorziening gehandic./ouderen	€ 140,06	1
Woonkosten tot huurgrens	€ 8.467,41	41
Zak- en kleedgeld all. (aanv)	€ 1.912,44	50
Eindtotaal	€ 399.628,15	2066

Bijlage 3: Bestedingen kindercadeaubonnen in de gemeente Dalfsen t/m augustus

Crediteur	Totaal
AH Nieuwleusen	€ 425
Albert Heijn Hui	€ 235
Blokker	€ 140
Dorcas Winkel	€ 65
Dwars Schoen- en	€ 735
Hema, Steenwijk	€ 565
Hertsenberg Bloe	€ 10
Kiddybe	€ 645
Marskramer v.o.f	€ 630
Read Shop Hilbri	€ 35
Salland 2-wieler	€ 330
Salon Images	€ 30
She Fashion	€ 200
Stal Textiel	€ 1.055
Westerman, Radio	€ 540
Willems Mode	€ 325
Zieleman, Autobe	€ 100
Eindtotaal	€ 6.065